

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica dinaintea Înălțării Sfintei Cruci

Luni, 14 septembrie: ÎNĂLȚAREA SFINTEI CRUCI

O, de trei ori fericită și
Preacinstită Cruce, ție
ne închinăm
credincioșii și te
mărim, veselindu-ne de
dumnezeiasca ta
înălțare; ci ca o pavăză
și armă nebiruită,
ocrotește și acoperă cu
darul tău pe cei ce
cântă: „Bucură-te,
Cinstită Cruce,
păzitoare a creștinilor!”

**Condac la Înălțarea
Sfintei Cruci**

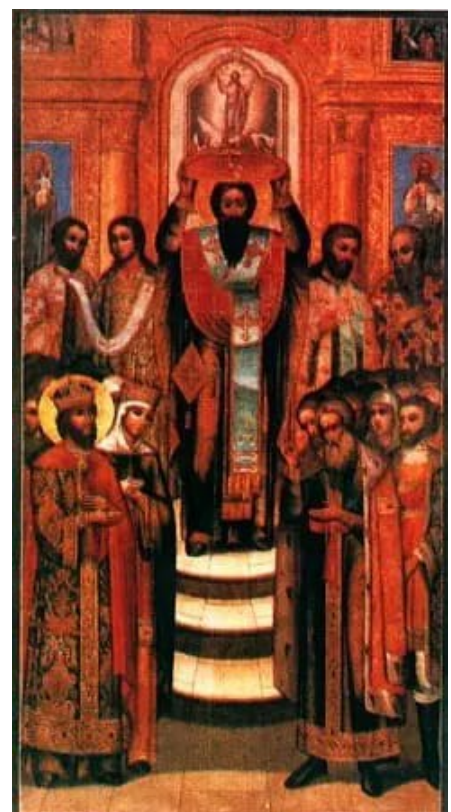
*Astăzi, 13 septembrie: Târnosirea
bisericii Invierii din Ierusalim*

Precum ai arătat, Doamne, podoaba
Tăriei celei de sus și celor de jos
frumusețea Sfântului Locaș al
Măririi Tale, pe care întărește-l în
veacul veacului, primește și
rugăciunile noastre, ale celor care
neîncetat se aduc Ție într-însul.
Pentru rugăciunile Născătoarei de
Dumnezeu, Cel Ce ești Viața și
Învierea tuturor.

Icoană realizată de Cristian Ștefan

Evangelia Duminicii
(Convorbirea lui Iisus cu Nicodim)
Ev. Ioan 3, 13-17

Zis-a Domnul: Nimeni nu s-a suit la Cer decât
Cel ce S-a coborât din Cer, Fiul Omului, Care este în
Cer. Și, după cum Moise a înălțat șarpele în pustie, așa
trebuie să Se înalțe Fiul Omului, ca tot cel ce crede în
El să nu piară, ci să aibă viață veșnică. Pentru
că Dumnezeu așa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel
Unul-Născut L-a dat, ca oricine crede în El să nu piară,
ci să aibă viață veșnică. Fiindcă n-a trimis Dumnezeu
pe Fiul Său în lume ca să judece lumea, ci ca să se
mântuiască prin El lumea.

Astăzi, 13 septembrie, Târnosirea Bisericii Învierii din Ierusalim

După ce Sfânta Elena, împărăteasa a aflat Sfânta Cruce a Domnului la Ierusalim, a mai zăbovit o vreme în Sfânta Cetate, ridicând Sfinte biserici la Ghetsimani, la Bethleem, la Muntele Măslinilor, precum și în alte locuri sfințite mai ales de prezența Mântuitorului în ele.

Ea a început zidirea unei biserici foarte mari și slăvite pe Golgota. Planul bisericii era făcut să cuprindă și locul Căpățânii, la care a fost răstignit Mântuitorul, precum și locul unde a fost îngropat.

Sfânta împărăteasă voia să cuprindă sub același acoperiș locul Jertfei Mântuitorului și locul înmormântării Lui. Sfânta împărăteasă a voit, adică, să

cuprindă sub același acoperiș locul Patimilor Lui și locul din care a răsărit Slava Lui sub același acoperiș. Dar Sfânta Elena s-a săvârșit către Domnul mai înainte ca să săvârșească lucrarea.

Când ea s-a săvârșit cu slavă, Sfântul împărat Constantin a sărbătorit deja anul al treizecilea al domniei lui. Astfel, Sfințirea Slăvitei Biserici a învierii Domnului de la Ierusalim și jubileul domniei împăratului s-au prăznuit întru aceeași zi, în treisprezece zile ale lui septembrie, ale anului 335.

Atunci a avut loc și un Sinod local al episcopilor, în cetatea Tirului. Toți acești sfinți episcopi și încă alții în afară de ei, au venit la Ierusalim pentru sfințirea solemnă a Bisericii învierii Domnului. S-a hotărât atunci ca această sfântă zi să se prăznuiască în fiecare an cu cinste și cu slavă, întru luminată izbândă a Bisericii lui Hristos.

Pelerinaj la mănăstiri botoșănene

Marti, 8 septembrie, de Sărbătoarea Nașterii Maicii Domnului, parohia noastră a organizat un frumos pelerinaj la câteva mănăstiri din județul Botoșani.

O cronică detaliată a pelerinajului vă invităm să citiți în numărul 918 al revistei *Credința și fapta*.

Pelerinajul este o mărturie a înaintării noastre duhovnicești spre Împărăția Cerurilor;
 Uniți cu Hristos, prin rugăciune, cântare și pelerinaj, devenim și noi părtași ai biruinței lui Hristos asupra păcatului și asupra morții;
 Pelerinajul este o mărturisire a credinței în învierea de obște care va avea loc la sfârșitul veacurilor;
 Când omul se află în pelerinaj, de fapt, el se întâlnește cu Dumnezeu Care l-a chemat în pelerinaj, încât pelerinajul lui este răspuns la chemarea tainică a lui Dumnezeu;
 Pelerinajul este căutarea sfințeniei care nu are izvorul în lumea aceasta, ci-n Dumnezeu și Unul Sfânt;
(Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române)

RUGĂCIUNEA SFINTEI CRUCI...

Cruce Sfântă, armă dulce
 Să-mi ajuți pe unde m-oi duce.
 Cruce Sfântă, luminoasă
 Să-mi ajuți când plec de acasă.
 Cruce tu să strălucești
 De dușmani să mă ferești
 Cruce tu mă însoțești
 Ce e sfânt să-mi făurești.
 Cruce în a ta credință
 Eu să fiu cu biruință.
 Cruce Dreaptă, lucitoare
 Să mă ierți în sărbătoare.
 Cruce cu lumina ta
 Tu să-mi iei durerea mea.
 Cruce tu să strălucești
 Inima să-mi veselești.
 Cruce cu a ta lumină
 Sufletul meu îmi alină.
 Cruce Sfântă, Cruce Dreaptă
 Bucurie îmi arată.
 Cruce tu mă însoțește
 Și de cei răi mă păzește.
 Cruce intră-n sufletul meu
 Să ajung la Dumnezeu.
 Amin!

PE CRUCE

Ce-am făcut cu viața noastră, frate?
 Am trăit nedemn, sârmani pigmei,
 Cetățeni de rangul doi și trei,
 Cu preocupări și vise plate.

Ne-ndrăznind să-i înfruntăm pe zei,
 Le-am durat altare în cetate,
 Pentru noi trăind pe apucate
 Și trudind nevolnici pentru ei.

Și dacă de revoltă uneori
 Ni s-a deschis în buzunar costura,
 N-am tras-o să lovim necruțători,

Să dăm cu nedreptățile de-a dura,
 Ci, resemnați, am acceptat sclavia,
 Ratându-ne și clipa, și vecia.

*Poezia aparține lui Demostene
 Andronescu unul dintre cei care au
 pățimit în închisorile comuniste*

REPERE SPRITUALE:

Mănăstirea Putna, excepțional centru de cultură, istorie și spiritualitate

La 72 de kilometri nord-vest de Cetatea de Scaun a Sucevei, și la 33 de kilometri vest de orașul Rădăuți, se află prima și cea mai de seamă ctitorie a Voievodului Ștefan cel Mare și Sfânt, Mănăstirea Putna, un extrem de valoros centru de spiritualitate, cultură și istorie românească, necropolă domnească pentru marele voievod și familia sa, ce străjuiește, de sute de ani, meleagurile minunate ale Bucovinei.

Pe data de 3 septembrie, s-au împlinit 551 de ani de la sfințirea Mănăstirii Putna. La acest moment aniversar, filmul documentar "Mănăstirea Putna. Epoca Ștefaniană" este acum și online.

El va putea fi vizionat începând de duminică, 13 septembrie, și pe site-ul parohiei noastre, precum și pe pagina de facebook.

În perioada 23 – 26 ianuarie 1465, a avut loc Bătălia de la Chilia, în care, domnul Moldovei, Ștefan cel Mare, cu asentimentul Poloniei, căreia i-a promis ajutor militar în conflictul cu cavalerii teutoni, a organizat un atac pentru cucerirea cetății, important centru comercial și maritim, obținând victoria, și impunând la conducerea ei pe pârcașii Isaia și Buhtea. Stăpânirea cetății Chilia a dus subminarea pozițiilor Ungariei la Dunărea de Jos, precum și la pierderea unor importante surse de venit pentru toți factorii implicați: genovezii din Caffa, tătarii din Crimeea și Imperiul Otoman. Conform izvoarelor istorice, în Letopisețul anonim al Moldovei, se menționează că, urmare a izbânzii, Ștefan cel Mare hotărăște să ridice o mănăstire, iar despre locul ales pentru aceasta, ne istorisește cronicarul Ioan Neculce: „Ștefan-Vodă cel Bun, când s-au apucat să facă Mănăstirea Putna, au tras cu arcul dintr-un vârful de munte ce este lângă mănăstire. Și unde au agiunsu săgeata, acolo au făcut prestolul în oltariul”.

Mihail Sadoveanu afirmă, în „Viața lui Ștefan cel Mare”, că locul în care urma să fie ridicată construcția a fost ales de voievod, după ce a tras cu arcul de pe Dealul Crucii: „...Așa se oprise la Putna și, după obiceiul vremii, hotărâse împrejmuirea trăgând însuși mărița sa cu arcul din punctul unde trebuia să fie poarta clopotniței. Unde a căzut săgeata urma să se așeze altarul”.

Publicație editată de Parohia TOMA COZMA,
ISSN 2067 - 8274

Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax: 0232 211 273
Preot paroh Mihai Mărgineanu, tel. 0742 044 844 (**Coordonator principal**)

Voluntari:

***Secretar redacție/Relații Publice:** tel. 0741 706 602, Vasilica Onofrei

***Foto:** Valentin Burlacu, Alexandru Losonczy, Ionuț Andrei Bodai, Ioan Septimiu Dorobanțu, Mihail Bogdan Trandafirescu etc.

***Grafică:** Elena Gheorghită, Cristian Ștefan, Miruna Ștefan, Parascheva Matciac, Maria Morteci etc.

***Alte activități:** Bogdan Andrei Finaru, Claudiu Șutu, Iustinian Maradin, Maria Sobaru, Daniel Șutu, Viorel Blidaru, Iulian Boghean etc.

***Administratori site parohie/pagină facebook:**
Costel Dumitru, Alexandru Losonczy, Vasilica Onofrei
www.parohiatomacozma.ro, parohiatomacozma@gmail.com

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul IBAN RO38 RZBR 0000 0600 0027 6450 deschis la Raiffeisen Bank Iași

Vă rugăm să vă abonați gratuit la
YouTube YouTube:

Vizitați-ne pe

facebook

Biserica Toma Cozma

PROGRAM LITURGIC ÎN ACEASTĂ SĂPTĂMÂNĂ

*Program de spovedanie: după fiecare slujbă de seară care începe la ora 18.00

*Duminică, 13 septembrie 2020,

08:00 Utrenia și Liturghia Sf. Ioan Gură de Aur
18.00 Slujba Vecerniei, în cadrul căreia va fi împodobită cu flori Sfânta Cruce și va fi așezată pe Sfânta Masă din altar, până a doua zi.

*Luni, 14 septembrie 2020, Înălțarea Sfintei Cruci (POST)

08:00 Utrenia și Liturghia Sf. Ioan Gură de Aur.
În cadrul slujbei Utreniei se va desfășura o rânduială specială, cu rugăciuni și imne și se va face Închinarea Sfintei Cruci.

*Vineri, 18 septembrie 2020

18:00 Taina Sf. Maslu, cu rugăciuni pentru cei care au examene, rugăciuni de mulțumire, precum și dezlegări și rugăciuni pentru diferite trebuințe, precum și citirea pomelnicilor care se poartă la biserica noastră

*Sâmbătă, 19 septembrie, întru cinstirea Sfinților ocrotitori ai parohiei, Sf. Ap. Toma și Sf. M. Mc. Ecaterina, ale căror moaște se află în biserică spre închinare

- ora 7.00, Slujba Utreniei, a Sfintei Liturghii, Pomenirea morților

- ora 18.00, Slujba Vecerniei

Academicianul Emilian Popescu – un dascăl al credinței creștine ortodoxe și al culturii românești (III)

Datorită studiilor sale multiple și valoroase privind istoria și cultura poporului român, a fost recunoscut drept un expert în domeniul istoriei, arheologiei și epigrafiei antice și creștine, precum și al spiritualității bizantine. De aceea, pentru ampla sa operă științifică și pentru multele sale merite în promovarea culturii și spiritualității românești, în anul 2004 a fost decorat de Președintele României cu *Ordinul Meritul Cultural în grad de Ofițer, Categoria G – „Culte”*, iar Academia Română l-a ales membru de onoare al ei, în anul 2006, bucurându-se de un respect deosebit din partea comunității academice din Românie.

După întronizarea noastră ca Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, a răspuns cu evlavie, responsabilitate și promptitudine, solicitărilor Patriarhiei Române de a coordona unele lucrări fundamentale pentru teologia ortodoxă românească actuală. Pe baza propunerilor sale și ale regretatului Profesor Dr. Dan Slușanschi, Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a hotărât, în ședința de lucru din data de 23 ianuarie 2008, reînființarea *Colecției Părinți și Scriitori Bisericești* (PSB), iar Noua Comisie Patristică a Patriarhiei Române, având ca vicepreședinte pe Domnul Emilian Popescu, a publicat o nouă serie de volume din lucrările Sfinților Părinți ai Bisericii.

În semn de apreciere și recunoștință pentru activitatea sa deosebită, i-am conferit *Ordinul „Crucea Patriarhală”*, în data de 28 octombrie 2009, și *Ordinul „Sfântul Apostol Andrei, Ocrotitorul României”*, în data de 24 aprilie 2018, iar în anul 2019 *Ordinul „Sfinții Impărați Constantin și Elena”*.

În mod deosebit, am apreciat, de-a lungul timpului, trei mari calități ale Domniei Sale și anume: *rigoarea științifică-academică, spiritualitatea liturgică ortodoxă și preocuparea pentru viitorul Bisericii noastre.*

1. Rigoarea științifică-academică. Opera sa științifică evidențiază istoria originilor poporului român, cultura și spiritualitatea unei populații daco-romane creștinate, începând mai ales cu ținutul Dobrogei. În acest sens, s-a remarcat prin cercetarea și evidențierea documentelor care atestă apostolicitatea creștinismului românesc prin predica directă a Sfinților Apostoli Andrei și Filip în secolul I, pe teritoriul României de azi. Multiplele comunicări științifice despre creștinismul românesc din primul mileniu, făcute în țară și străinătate, chiar în timpul epocii de dictatură comunistă, erau în același timp și multiple mărturii misionare într-o societate secularizată și chiar ostilă credinței.

Ne aducem aminte cu recunoștință cum, în anul 1996, cu multă competență, convingere și zel misionar Domnia Sa a vorbit la radio și televiziune despre prezența și lucrarea Sfântului Apostol Andrei pe teritoriul Dobrogei de azi. Reamintim că în anul 1996 a fost adus din Patras (Grecia) la Iași și la Galați, pentru o săptămână, capul Sfântului Apostol Andrei, proclamat ulterior „Ocrotitorul României” de către Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. De asemenea, Domnul Emilian Popescu a adus o contribuție deosebită la cunoașterea istoriei și spiritualității poporului român și prin *evidențierea documentelor referitoare la activitatea Sfinților Impărați Constantin și Elena, precum și la legătura lor cu teritoriul țării noastre: podul construit peste Dunăre (2,5 km), recucerirea Daciei, victoria asupra goților, misionarii trimși în Dacia, bisericile construite la nord de Dunăre etc.).*

2. Spiritualitatea liturgică intensă. Din smerenie și teamă sfântă față de sublimitatea și responsabilitatea Tainei Preoției, Domnul Emilian Popescu nu a acceptat să fie hirotonit preot, dar a avut o conștiință slujitoare baptismală, aceea a preoției universale a credincioșilor fervenți rugători și statornici iubitori de Hristos și de Biserică, pe care o întâlnim de-a lungul istoriei la marii ctitori de biserici, de cultură creștină și de instituții filantropice. Domnul Emilian Popescu participa activ la Sfânta Liturghie din parohie în fiecare duminică și sărbătoare, uneori citea apostolul sau cânta la strană, era membru în consiliul parohial, susținea spiritual și financiar activitatea parohiei, respecta cu strictețe postul și rânduielile Bisericii privind împărțirea euharistică.

Desigur, o notă în plus la onestitatea, verticalitatea și seriozitatea academică ale Domnului Profesor a fost dobândită prin studiile sale din Germania și Franța, unde a avut profesori competenți și exigenți. Iar un accent în plus la aceeași evlavie liturgică a Domnului Emilian Popescu s-a adăugat și prin studiul spiritualității patristice și filocalice.

Toate aceste frumoase îmbinări între știință și spiritualitate au făcut să rodească, frumos și folositor, o **conștiință eclesială misionară** pe care a arătat-o în orice împrejurare: la catedră, la televiziune, la radio și mai ales la întrunirile *Frăției Ortodoxe* pentru care a pus mult suflet. În ultimele două decenii a susținut în mod constant construirea Bisericii „Sfânta Vineri-Drumul Taberei”, fiind ctitor, episcop, sfătuitor și sprijinitor de nădejde al parohiei în momente dificile.

3. Preocuparea pentru viitorul Bisericii noastre, prin formarea teologică a unui număr impresionant de studenți, masteranzi și doctoranzi. Domnul Emilian Popescu a avut marele dar de a se bucura de orice rodire frumoasă a darurilor Sfântului Duh în Biserică, în eparhii, în școlile teologice, în parohii sau mănăstiri, în asociații laice ortodoxe, precum și în instituții de cultură românești. Se bucura când forma studenții, doctoranzi și preoți misionari buni, când dăruia cărți unor biblioteci și ajuta discret persoane nevoiașe.

Sunt foarte cunoscute grija și preocuparea Domniei Sale pentru formarea ucenicilor. Unora le-a îndrumat tezele de licență, continuând să-i coordoneze la cursurile de doctorat, altora le-a înlesnit obținerea de burse în străinătate, pe alții i-a însoțit, împreună cu distinsa soție Maria Lizeta, la Taina Cununiei, ca nași de cununie, altora le-a botezat copii, fiind naș de botez, tuturor le-a călăuzit formarea didactică sau sacerdotală, cu responsabilitate și dragoste, ca un adevărat părinte.

Din Cuvântul transmis de Preafericitul Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la slujba de înmormântare a domnului academician Emilian Popescu